

Jysk landsbyudvikling i Nepal

Formandens beretning 2015

Velkommen til **Jysk landsbyudvikling i Nepal**'s fjerde ordinære generalforsamling!

Endnu et spændende år er gået. Et år, hvor vi har arbejdet med at blive fortrolige med den ny organisation og finde fælles fodslag, både internt i Danmark og i forhold til vores partner i Nepal, landsbyerne i Madi. Et år, hvor vi har fået 59 nye medlemmer. Et år, hvor vi har haft 20 frivillige i Nepal. Et år med stor stigning i antallet af henvendelser. Siden sidste generalforsamling har vores koordinators været sammen i Nepal for første gang. Den første TV-udsendelse er blevet til. Vi har **næsten** fået styr på driftsøkonomien for drikkevandet, og vi har fået en fast tilknyttet projekt koordinator i Nepal... Og her starter vi.

.....[Præsentation af bestyrelse, koordinators, Christian, Umesh og Lone]

Vores koordinator i Nepal, Umesh Regmi, var i Danmark i september. Bestyrelsen havde inviteret Umesh herop med henblik på, at han skulle blive fortrolig med det store nye PROJEKT BÆREDYGTIGHED, at han skulle møde de nye danske koordinators i deres danske omgivelser, være sammen med dem på arbejde og derhjemme. Umesh skulle drøfte de forskellige indsatsområder med koordinatorsne, og han skulle have en dag sammen med Christian Kolthoff, hvor de to arbejdede med forskellige organisatoriske temaer efter Umesh's ønske og behov. Især fik Umesh dog tid sammen med Anette Nymann og Marianne Gram Thrane til en vigtig introduktion til Action Learning, kompetenceudvikling med udgangspunkt i hverdagen, som Anette og Line netop har holdt et fremragende indlæg om.

Midt i september deltog Umesh, Henrik, Anne og jeg i et møde på Grundfos med Poul Due Jensen Fondens nye sekretariat. Vi var inviteret til Bjerringbro for at hilse på sekretariatets tre nyansatte medarbejdere og for at fortælle dem om vores PROJEKT BÆREDYGTIGHED. I husker, at Fonden i november 2013 donerede 923.000 kr. til fire års udviklingsarbejde, som sætter fokus på, hvordan man gør udviklingsarbejde bæredygtigt. Vi blev rigtig godt modtaget af det nye fondssekretariat og fik det klare indtryk, at Grundfos ønsker at fortsætte samarbejdet med os.

Sidst i september blev der da også tid til at hygge os lidt sammen med Umesh. En af de sidste dage dukkede 30 frivillige og gæster fra første turistrejse op for at hilse på Umesh og hans nærmeste familie, der var kommet fra København.

Billedet, som jeg startede formandsberetningen med, er fra 14. september, hvor vi holdt en strategiworkshop på Farmen, med deltagelse af Umesh, Christian Kolthoff, bestyrelsen og de fire koordinatore. Vi arbejdede dels med strategien for PROJEKT BÆREDYGTIGHED dels med tilrettelægning af vores første fælles rejse til Nepal en måned senere og med den workshop, som vi skulle afvikle i Nepal i forbindelse med den rejse.

Inden jeg tager jer med til Nepal - og det gør jeg om et øjeblik - vil jeg gerne vende strategidokumentet, som bestyrelse og koordinatore arbejdede med det meste af 2014.

Jysk landsbyudvikling i Nepal
Strategi 2015-2018

..... [Husk, at strategihæftet ligger til fri afbenyttelse]

Sidst i maj startede vi arbejdet med at beskrive strategien for PROJEKT BÆREDYGTIGHED. Målet var en tryksag til vores samarbejdspartnere, først og fremmest sponsorer og frivillige, men arbejdet blev også en proces, hvor vi fik afstemt koordinatorenes og bestyrelsens forventninger til de kommende års arbejde og samarbejde. Christian Kolthoff var projektleder på udarbejdelsen af strategidokumentet og Christians kone Anne Lücke Klindt var grafisk tilrettelægger på tryksagen. En kæmpe stor tak til jer begge for den flotte indsats og det flotte resultat.

Tillad mig lige at tage et lille sidespring mere:

Strategidokumentet er ikke lavet til brug i Nepal, og det egner det sig slet ikke til. Men der er et stort behov for at få formidlet strategien til landsbyboerne. En skrevet strategi vil ikke være interessant for landsbyboerne. De skal have en version, der i billeder fortæller sammenhængen mellem deres engagement og udviklingsprojekterne. Det er rigtig vigtigt, at vi får en bredere del af befolkningen i landsbyerne i tale. Vi tænker, det skal ske med en plakat, der fortæller om bæredygtighedsstrategien – en plakat, der også kan bruges som dialogværktøj. Måske skal vi lade os inspirere af 'Sundhedsblomsten', som efter hånden er blevet vores varemærke på sundhedsområdet.

Det er en svær opgave, som Christian og jeg har søgt professionel hjælp til.

Anne Hoberg og Bjørn Højlund Ramussen fra Skolehold 6 er netop i disse dage ved at lægge sidste hånd på deres bachelor projekt fra Animationsskolen i Viborg. Anne og Bjørn er et par knalddygtige tegnere, der i 7 uger i 2012 var en del af landsbylivet i Indrabasti. Vi har søgt midler hos Kulturstyrelsen til at kunne give Anne og Bjørn et lille honorar for at tegne plakaten, og igen er Christian Kolthoff projektleder. I skrivende stund ligger vores ansøgning stadig i Kulturstyrelsen eller måske endda på Kulturministerens bord. Derfra skal den videre til Finansudvalget. Vi skal tætte på sommerferien, før vi kan se, om vores ansøgning overhovedet når frem til Finansudvalget, og før vi kan se, hvornår aktstykket behandles i Folketingets Finansudvalg. Men som jeg har forstået Christians og Anne og Bjørn udmeldinger, så laver vi plakaten under alle omstændigheder. Christian tager til Madi umiddelbart efter regntiden, dvs. til august, for at fortælle om vores nepalesisk-danske PROJEKT BÆREDYGTIGHED og ikke mindst om vilkårene for det udviklingsprojekt, vi har sammen.

Vi ser, at både sproget, kulturforskellene og PC-færdighederne er kæmpestore udfordringer. Men nu har alle koordinatorene en PC og har lært de første dansetrin sammen med den, de har fået en e-mail adresse og en Facebook profil – og de begynder li'så stille at kommunikere med os. Men der skal opfølgning til.

I efteråret var koordinatorene og jeg på vores første fælles rejse til landsbyerne. Vi var i landsbyerne i 12 dage. I en minibus rejste vi 18. oktober sammen med Helle Tølbøl og Dorte Nüchel fra TV2 Østjylland fra Kathmandu til Madi, hvor vi lige før solnedgang blev modtaget af 100 landsbyboere, orkester, musik og dans, tika, gaver og taler.

I de efterfølgende dage blev der arbejdet intenst med alle indsatsområder: drikkevand, toiletter, research af områdets indkomstgenererende muligheder, møder på sundhedsklinikken, workshop for en gruppe sundhedsambassadører, mere drikkevand, møder med skolelederne. Samtidig med at Tv-holdet på fem dage skulle lave alle optagelserne til en 28 minutters udsendelse om Årets Østjyde.

Det var nok et lidt hårdt presset program. Det var vores ønske at rejse sammen her første gang, og det var vores ønske at afvikle en workshop sammen med bestyrelsen for vores partner organisation i landsbyerne, de nepalesiske koordinatore og et par andre nøglepersoner i landsbyerne. Og det var mit ønske, at Tv-holdet ikke bare lavede en udsendelse om hende den gæve østjyde, der gør så meget godt for nepaleserne. Udsendelsen skulle hellere vise bredden og helheden i vores udviklingsarbejde. Udsendelsen skulle vise flest mulige frivillige og koordinatore, som jo tegner vores arbejde.

Og det lykkedes vist ganske godt. På 3.dagen af de 5 dage begyndte Tv-holdet at blive urolige for, at der endnu ikke var lavet optagelser med mig. Jeg er glad for den udsendelse. En stor tak til Helle Tølbøl og Dorte Nüchel.

Dorte er i dag medlem af **Jysk landsbyudvikling i Nepal** og vil gerne producere mere tv sammen med os.

Se udsendelsen 'Nepal i hjertet' på TV2 Østjyllands hjemmeside (http://www.tv2oj.dk/arkiv/2014/12/03?video_id=52781&autoplay=1).

Strategiworkshoppen med vores nepalesiske samarbejdspartnere blev afviklet over to dage - 30. og 31. oktober. Koordinatorernes konklusioner efter de 10 første dage i landsbyerne og strategierne for de enkelte indsatsområder blev præsenteret og drøftet. Der blev taget en række små og store beslutninger. Den største beslutning var selvfølgelig beslutningen om, at en modernisering af landbruget - vel at mærke det økologiske landbrug - skal være den primære satsning på erhvervsudviklingsområdet. Det er en meget betydningsfuld beslutning, som alle workshop deltagerne bakkede massivt op om. Det er et projekt, som Vibeke har taget fat i – forhåbentlig kommer det endda til at ske i et spændende samarbejde med de nepalesiske landbrugs Ph.d.-studerende, der befinder sig i Danmark.

Derudover blev det besluttet, at

1. frigøre midler (825 kr.) til 30 håndvaske beholdere til de fattigste familier.

Beholderne er nu installeret hos 10 familier i hver af de tre landsbyer, og sundhedsholdet vil til efteråret følge op på brugen af håndvaskespandene: Bliver de brugt efter hensigten? Er der brug for yderligere hygiejniske forholdsregler eller gode råd.

2. frigøre midler (2800 kr.) til opførelse af 3 opslagstavler - en på hver skole.
3. udviklingen af affaldshåndteringen skal **starte** på skolerne – at 'Skolernes dag', som nu er et fast punkt på skoleholdenes program, om efteråret skal handle om affaldshåndtering. Det var beslutningen på workshoppen i Nepal i oktober, men som udvikling ser ud til at forme sig for skoleprojektet, kommer vi nok til at revurdere hele affaldshåndteringsprojektet.
4. frigøre midler (et lån på 1400 kr. samt en donation på 1000 kr. til anskaffelse af en hakkelsemaskine) til et pilotprojekt omkring sidemandsoplæring af en gruppe landsbyboere i dyrkning af champignons.

Pilotproduktionen slog fejl, muligvis pga. vejret, og de 1400 kr. kommer ikke tilbage til os. Det er, hvad det er, men vi har heller ikke fået en skriftlig rapport. Vi var nok lidt for hurtige til at sige ja til champignonprojektet, og vi er helt sikkert nødt til at følge op på projektet, når vi kommer til Nepal igen.

5. Det blev gjort klart for alle, at ingen af de store projekter fra strategien vil blive sat i værk, før der er bedre styr på brugerbetalingen til drikkevandet, og det blev gjort klart, at Lone først kommer til Madi igen, når rapporterne om betaling til driften af drikkevandet viser, at det går den rette vej i alle tre landsbyer.

Og hermed nåede vi frem til vores allerstørste udfordring i det forgangne år, driften af vandværkerne. Midt i marts betalte 77 % af brugerne i Kantipur vandværket og 73 % af brugerne i Indrabasti vandværket regelmæssigt de 50 NRP om måneden. Det er sådan set ganske flot, at der er så godt styr på organiseringen af driften. Vi skal tænke på, at det er første gang, at landsbyboerne skal drive så stort et fælles anliggende. Første gang, at der er brug for, at alle 280 familier står sammen om sikre fremtiden for de to vandværker. Men 73 og 77 % brugerbetaling er kun en mindre forbedring i forhold til efteråret, og vi er nødt til at se en udvikling, der fører os op på en regelmæssig betaling på mindst 90 %, inden vi siger GO til PROJEKT BÆREDYGTIGHED. I konkrete tal handler det om 22 familier i Kantipur vandværket og 25 familier i Indrabasti vandværket, som vi gerne skal have til at blive regelmæssige betalere - NU.

Til landsbyboernes fordel skal det dog nævnes, at der i hvert er nogen, der har lagt sig i selen for at få tingene til at fungere:

- Vandledningerne er blevet gravet ned, hvilket var et klart krav fra Henrik, før han ville kigge på landsbyboernes ønsker til opgradering af vandforsyningen med individuelle vandhaner - og vandure selvfølgelig.

- De månedlige aflæsninger af vandforbruget begynder at komme regelmæssigt. Den seneste aflæsning er endog afsendt af Govinda fra hans nyoprettede e-mail adresse.
- Betalingsrapporterne begynder at være overskuelige, næsten gennemskuelige ;-). Man er dog fornuftigt nok begyndt at opkræve brugerbetaling for tre måneder ad gangen. Det gør det bare lidt sværere for mig at følge udviklingen. Vi har for første gang fået et komplet regnskab for vandværkerne.
- Nyvalg til vandværksbestyrelse synes at være på trapperne. Den nuværende vandværksbestyrelse er ikke repræsentativ og desuden ved at være træt. Her er en anden af vores helt store opgave, demokratiprocesen. Det er blandt andet her, at vi får brug for at trække på CISU.

Lige før påske kom Umesh hjem fra landsbyerne med nye rapporter om brugerbetalingen, om landsbyboernes initiativer til yderligere jordskredssikring af vandtårnene, om deres initiativer til at få gravet de sidste vandledninger ned med gravemaskine i grusvejen i Kantipur. Landsbyboerne ser også ud til at have fået bedre styr på organiseringen af driften, idet nogle handlekraftige mænd er blevet udpeget til at stå i spidsen for vandhaneformændene og andre til at holde styr på brugergruppen. Det vil sige, at landsbyboerne lægger op til et bredere engagement i at få tingene til at fungere.

Det er fantastisk smuk musik i mine ører, men er engagementet holdbart

Umesh er på vej til landsbyerne nu. Han støtter vandværksforeningen i at administrere brugerbetalingen til drikkevandet, i at få lavet den månedlige forbrugsopgørelse fra de 42 vandposter, han besigtiger arbejdet med at sikre skrænterne ved vandtårnene mod erosion, og han får hentet et overslag hjem vedr. maskinhjælp til nedgravning af de sidste vandledninger. Umesh følger også op på driften af dyreklinikken, på skolernes forberedelse af næste hold frivillige og på vores udfordring med at kunne kommunikere med nøglepersonerne i udviklingsarbejdet.

Jeg vil, når jeg har modtaget den næste, forhåbentlig lovende rapport fra vandværkskomiteen, forhåbentlig kunne indstille til bestyrelsen, at vi siger GO til PROJEKT BÆREDYGTIGHED. ... det er unægtelig lidt hårdt at være Formand Pisk og Skruetvinge

Der er ingen tvivl om, at landsbyboerne begynder at forstå, at samarbejde med **Jysk landsbyudvikling i**

Nepal forpligtiger. Det forlyder i landsbyerne: "Hvis du betaler dit drikkevand regelmæssigt, så kommer Jysk og toiletprojektet."

.....[Prem Sunar's toilet i Indrabasti]

Toiletprojektet handler jo om at mellem 200 og 237 husstande i dag bruger naturen som toilet. Det vil både nepaleserne og vi gerne gøre noget ved. Vi skal nu i gang med at beskrive et pilotprojekt, hvor vi bygger 10 traditionelle toiletter, hvor spildevandet får lov at sive ned i undergrunden og 10 eco-toiletter, hvor produktionen komposteres og spredes ud på marken eller i køkkenhaven. Måske skal nogle af pilottoiletterne bygges cementsten, måske skal nogle af dem bygges i bambus. Ingen tvivl om, at eco-toilettet harmonerer bedst med både erhvervsudviklingen, med grundvandet og med folkesundheden. Men det er højst uvant tænkning for nepaleserne, at man bruger menneskeekskremer som gødning.

Et andet projekt, der lige pludselig er rykket tæt på, er Kharkatta Health Post. Sundhedsklinikken har fået et stort stykke land, 17.000 m² - det er da kæmpestort, forærende af en privat donor og Shiva Subedi, lederen af sundhedsklinikken, er gået i gang med at forberedelserne til opførelse af en ny sundhedsklinik. Det er selvfølgelig et projekt, der ligger hos sundhedsmyndighederne, men Shiva Subedi er blevet opfordret til at begynde at se sig om efter finansiering til en del af omkostningerne. Og her tænker Subedi selvfølgelig bl.a. på os.

Sundhedsklinikken er en meget vigtig brik i PROJEKT BÆREDYGTIGHED. Hvis vi kan være med at til lave en fin sundhedsklinik, med gode fysiske rammer og lidt mere moderne udstyr og samtidig bidrage med kompetenceudvikling af personalet, så har vi fået rigtig godt fat bæredygtigheden på sundhedsområdet. Derfor er Health Post vores fyrtårn på sundhedsområdet, men det projekt må selvfølgelig ikke suge kraften ud af det fine sundhedsfremmende arbejde, der foregår i landsbyerne og som vi lige har hørt Susanne, Anne Marie og vores gæst Susanne Henriksen fortælle om.

Vi har netop i denne uge modtaget en kopi af den projektbeskrivelse, som Shiva Subedi har afleveret til sundhedsmyndighederne.

Alle fire indsatsområder har et fyrtårn, og vi har lige hørt Vibeke fortælle om fyrtårnet for indsatsområdet 'Erhvervsudvikling'. På erhvervsudviklingsområdet skal det som sagt handle om modernisering af landbruget. Det er en meget spændende opgave, som jeg glæder mig meget til, at vi får taget hul på.

Turistreisen er en anden af projekterne indenfor Erhvervsudvikling. I 2014 gennemførte vi to turistrejser i samarbejde med Mountain Adventures, Viby. Den første rejse fandt sted i april, med 7 deltagere (den rejse fortalte Kirsten Nitschke så dejligt om sidste år, dagen efter rejseholdets hjemkomst fra Nepal) - den anden i november, med 8 deltagere. Begge rejser var en meget stor succes, både for gæsterne og for landsbyboerne. Homestay kalder man den slags turisme i Nepal, herhjemme ville vi nok sige 'bondegårdsferie'. De danske gæster blev indkvarteret to og to hos de familier i Kantipur, som af landsbyboerne var blevet udvalgt til at være værter. I løbet af de få dage, vi gæster landsbyerne som turister, bliver vi en del af landsbylivet. Vi hjælper, hvor vi kan, vi besøger de andre landsbyer, vi hører om landsbyudviklingsprojekterne, vi deltager i landsbyens begivenheder, vi deltager i familiens hverdag, vi holder fest sammen med nepaleserne, og vi tager på udflugt sammen til junglen syd for landsbyerne. Liva er en fantastisk turleder, og hun får en li'så fantastisk hjælp af Umesh.

Den næste rejse finder sted i november 2015, og den bliver med 9 dages ophold i landsbyerne. Vi har valgt at skære trekkingturen fra og i stedet bruge mere tid i landsbyerne – med andre ord gøre mere ud af det, vi er rigtig gode til, som er et helt unikt tilbud og som giver landsbyboerne en endnu bedre indtægt. Det er nu, vi skal have den rejse solgt. I må meget gerne tage nogle flyere med hjem til uddeling blandt interesserede i jeres omgangskreds. Liva skal til Sydamerika med sin kæreste til efteråret, så vi har kigget efter en frivillig, der kan og vil være Liva's vikar. Det bliver Olivia, der var afsted med Skolehold 10 i vinteren 2014.

Skoleprojektet vokser. Fra næste skolehold vil der være 5 skoler med i skoleprojektet - Kantipur skole, der var den allerførste skole, Ayodhyapur og Indrabasti skoler, der var med fra Hold 3 (efteråret 2010) og overbygningsskolen i Kharkatta, der var med fra Hold 10 (vinteren 2014). Den femte skole er Jiwanpur Skole, som ligger i den østlige ende af Jiwanpur, ikke langt fra overbygningsskolen Jan Jeewan. Men ikke bare i volumen vokser skoleprojektet. Anette, der er koordinator for Skole & uddannelse, gør et kæmpestort arbejde og har rigeligt at se til. Ingen tvivl om, at det at skulle arbejde med så mange frivillige, er en voldsom stor opgave, men også en kæmpe styrke for udviklingen af indsatsområdet.

De frivillige er enorm stor ressource.

Arbejdet med frivillige for udviklingsarbejdet til at rulle

Anette arbejder meget målrettet med skoleprojektet, som allerede er på vej i anden fase af PROJEKT BÆREDYGTIGHED.

Anden fase er den fase, hvor landsbyboerne begynder at tage ansvar for egen udvikling. Det stiller selvfølgelig krav til vores professionalismisme, at de nepalesiske lærere bliver dygtigere lærere. Vi arbejder derfor med en omlægning af frivilligarbejdet på skoleområdet. Vi vil fremover sende et specialisthold af frivillige lærere ud, som i 4 uger skal arbejde med Action Learning og et skolehold på de sædvanlige 7 uger, der skal praktisere Action Learning med lærerne og øve de teknikker, som specialisterne har introduceret.

Belært af erfaringer fra alle årene, lægger vi nok fremover de fire specialistuger i efteråret og de syv praktikuger (hvis jeg må kalde dem sådan?) lige efter nytår. Derved har vi løst vores evige problem med at styre udenom de to højtider Dashain og Tihar, der lukker skolerne i en hel måned midt på efteråret. Vi får en bedre spredning hen over året af vores aktiviteter i landsbyerne, og vi får Action Learning programmet til at hænge logisk sammen.

Mange spørger mig: Hvor får I da penge fra til at det her?

Allerførst skal jeg nævne vores helt store sponsor og samarbejdspartner, Grundfos. Poul Due Jensen Fonden støttede i juni 2011 vores projekt med en kæmpestor donation til etablering af drikkevandsforsyning. Og igen i november 2013 støttede Fonden os med driftsstøtte til PROJEKT BÆREDYGTIGHED og med midler til toiletprojektet. I 2014 har vi overtaget en restbevilling, igen fra Grundfos, givet til Seniorer uden Grænser til brug ved IT-læring i skolerne. Derudover har vi de senere år i flere omgange modtaget fornem støtte fra Soroptimist International Silkeborg til vores sundhedsarbejde. En stor tak til Soroptimisterne, der i dag har slået alle deres tidligere donationer med den fornemme støtte til både sundhedsarbejdet, uddannelsesstrategien og erhvervsudviklingen.

Det skal også nævnes, at vi tidligere - 2 gange endda - har modtaget støtte fra Lauritzen Fonden.

Jeg skal her nævne, at vi her i 2015 bliver et af projekterne i en ny velgørenhedsportal, Charii.com.

Charii.com er udviklet af unge iværksættere i Horsens og støttet af erhvervslivet i Horsens. Det bliver et velgørenhedssite à la amerikanske Kiva og danske MyC4, som nogen af jer måske kender. Charii.com bliver et meget brugervenligt og gennemsigtigt site, hvor man kan gå ind og støtte organisationer og deres projekter med alt fra bittesmå håndører - 5 kr. er minimum - til kæmpestore beløb. Man kan selv bestemme, om man vil være anonym eller om man endda vil dele informationen, at man har støttet os, på Facebook. Her efter generalforsamlingen begynder jeg at lave projektbeskrivelser til den ny hjemmeside, som initiativtagerne forventer, går i luften i juli eller august.

MEN fundamentet i **Jysk landsbyudvikling i Nepal** er nu alligevel jer medlemmer. I dag er vi 202 medlemmer, det er en stigning på 44 % i forhold til sidste år ved denne tid. Det er da fantastisk ☺!

Jeres kontingenter løb i 2014 op på 20.400 kr.. Det er et flot bidrag til arbejdet og for bestyrelse, koordinatore og frivillige et vigtigt signal om opbakningen bag vores arbejde.

Det samme gælder de mange gaver, større og mindre beløb, der i løbet af året er gået ind på kontoen. I år vil jeg tillade mig at nævne de mange navne: Inger Andersen, Gulle Stehouwer & Erling Bisgaard, Krishna Neoupaney, Karin Worm, Indra Adhikari, Susanne Rystok, Ole & Leno Ramer, Erik Gamdrup, Familien Timsina, Rikke Grønlund, Nina Bardram, Ellen Møller, Elin Sonne, Inger Skamris, Per & Mette Frohn, Ellen Christenson og Mountain Adventures.

På bestyrelsens og koordinatorenes vegne mange tak for jeres støtte og for jeres massive fremmøde til generalforsamlingen.

11.4.2015

Lone Petersen